

Kontrollskrivning – 2022

Envariabelanalys del 1 för byggnadsingenjörer

Utbildningskod: TNIU22

Modul: KTR1

Max: 12 p

Bonus 2 p: Vid resultat 8–12 p

Bonus 1 p: Vid resultat 5–7 p

Bonus 0 p: Vid resultat 0–4 p

Lösningar: Fullständiga med förklarande tankegångar och tydligt angivna svar

Hjälpmedel: Skrivdon, linjal, gradskiva, kurvmall och passare

Skrivtid: 2022-11-23, kl 14:00–16:00

Jour: Peter Holgersson, 0705-19 99 92

1) Beräkna följande gränsvärden:

a)

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{\sin 2x} - 1}{6x}$$

Svar: $\frac{1}{3}$

b)

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln(x+h) - \ln x}{h}$$

Svar: $\frac{1}{x}$

c)

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + x} - x$$

Svar: ∞

3 p

2) Låt

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^3 - 5x^2 + 3x + 9}{x^2 - 6x + 9} & , x \neq 3 \\ A & , x = 3 \end{cases}$$

och bestäm vilka värden A som gör att $f(x)$ blir en **diskontinuerlig** funktion.

Svar: Alla värden $A \neq 4$ ger en diskontinuerlig funktion

3 p

- 3) Redogör för "satsen om mellanliggande värde" och förklara med hjälp av en skiss och förklarande text varför satsen enbart gäller för kontinuerliga funktioner.

Ledning: Se satsen på sidan 142 i läroboken. Genom att skissa en kurva till en diskontinuerlig funktion, med glapp i värdemängden mellan funktionsvärdena $f(a)$ och $f(b)$, kan man visa att satsen inte kan gälla för diskontinuerliga funktioner.

3 p

- 4) Korta teorifrågor:

- a) Låt $f(x)$ vara definierad i en omgivning till punkten $x = a$ och

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = f(a)$$

Vilken slutsats kan man dra av detta?

Svar: T.ex. att funktionen $f(x)$ är kontinuerlig i $x = a$.

- b) Låt $f(x) \rightarrow 0$ då $x \rightarrow a$ och att gränsvärdet

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x)g(x) = 0$$

Vilken slutsats kan man dra om $g(x)$?

Svar: Att funktionen $g(x)$ är begränsad i $x = a$ eller att " $g(x)$ går långsammare mot $\pm\infty$ än $f(x)$ går mot noll".

- c) Vad krävs för att en kontinuerlig funktion $f(x)$ garanterat skall ha ett största och ett minsta värde på ett intervall I ?

Svar: T.ex. att intervallet I är ett kompakt intervall.

- d) Låt gränsvärdet

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}$$

existera ändligt.

Vilken slutsats kan man dra om $f(x)$?

Svar: T.ex. att funktionen $f(x)$ är deriverbar i $x = a$.

- e) Låt $f(x)$ vara en kontinuerlig och strängt monoton funktion på det sammanhängande intervallet I . Vilken slutsats kan man dra av detta?

Svar: T.ex. att funktionen $f(x)$ har en kontinuerlig invers (på ett intervall J).

- f) Vad krävs för att två funktioner $f(x)$ och $g(x)$ garanterat skall skära varandra i minst en punkt på ett kompakt intervall $[a, b]$?

Svar: T.ex. att funktionen $f(a) > g(a)$ och $f(b) < g(b)$ eller tvärtom.

